

всичко при изчерпателните, регулярно провеждани наблюдения от НСИ. Оценяването на този компонент изисква повторни измервания, текущ контрол (проверки) и изясняване на причините за поява на такива грешки. Само при провеждането на превантивен, текущ и последващ контрол върху тези грешки може да бъде коректно оценявана точността като елемент от качеството на статистическите данни. И ако за обобщаващите статистически характеристики в литературата са предложени доста методи за получаване на по-качествени оценки (неизместени, устойчиви, претеглени и т.н.)⁷, то за осигуряване на точността и изобщо на качеството на първичните сведения предлаганите методи са доста оскъдни.

В настоящия доклад не съм в състояние да изброя всички онези конкретни методики, които трябва да бъдат разработени, апробирани, въведени за използване и съответно постепенно усъвършенствани. Честността изисква да отбележа, че за оценка и контрол на абсолютно всички аспекти и елементи на качеството на произвежданата статистическа информация няма създадени методики дори и в ЕСС. Искам да подчертая обаче, че за да има ефект използването на общия Анкетен контролен лист за системна оценка на качеството на изследванията в ЕСС и за да може това качество да бъде подобрявано, е наложително в сравнително не много дълги срокове да се помисли за разработването на такива методики. Само при тези условия ще може да се счита, че DESAP е реализирал замисъла си и е изпълнил своето предназначение.

В настоящия доклад се опитам да направя един общ преглед на подходите при оценка на качеството на произвежданите статистически данни. Без да считам, че съм успяла да засегна всички въпроси, отнасящи се до този проблем, се надявам, че поставените за разискване въпроси ще дадат повод за размисъл на българската статистическа мисъл и ще я подтикнат към търсенето на нови идеи и решения. Провежданите в България статистически изследвания са част от общата информационна дейност на ЕСС и трябва да отговарят на изискванията за качество.

Приета за печат на 29.06.2005 г.

⁷ Тези методи са широко разисквани в голяма част от българската и чуждестранната учебна статистическа литература. У нас подробности могат да се видят в Съйкова, Ив., Стойкова-Къналиева, Съйкова, Св. (2002) и др. На тези методи са посветени и страници в Model Quality Report... (1997).